

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

# Адыгэ 100 макъ

Голос  
адыга



1923-рэ ильэсүм  
гъэтхапэм  
кыышгэжьагаа  
кыдэкэй

№ 147 (22836)

2023-рэ ильэс

ГЪУБДЖ

ШЫШХҮЭЛҮМ и 15

ОСЭ ГҮЭНЭФАГҮЭ ИЭП

6 +  
тисайт

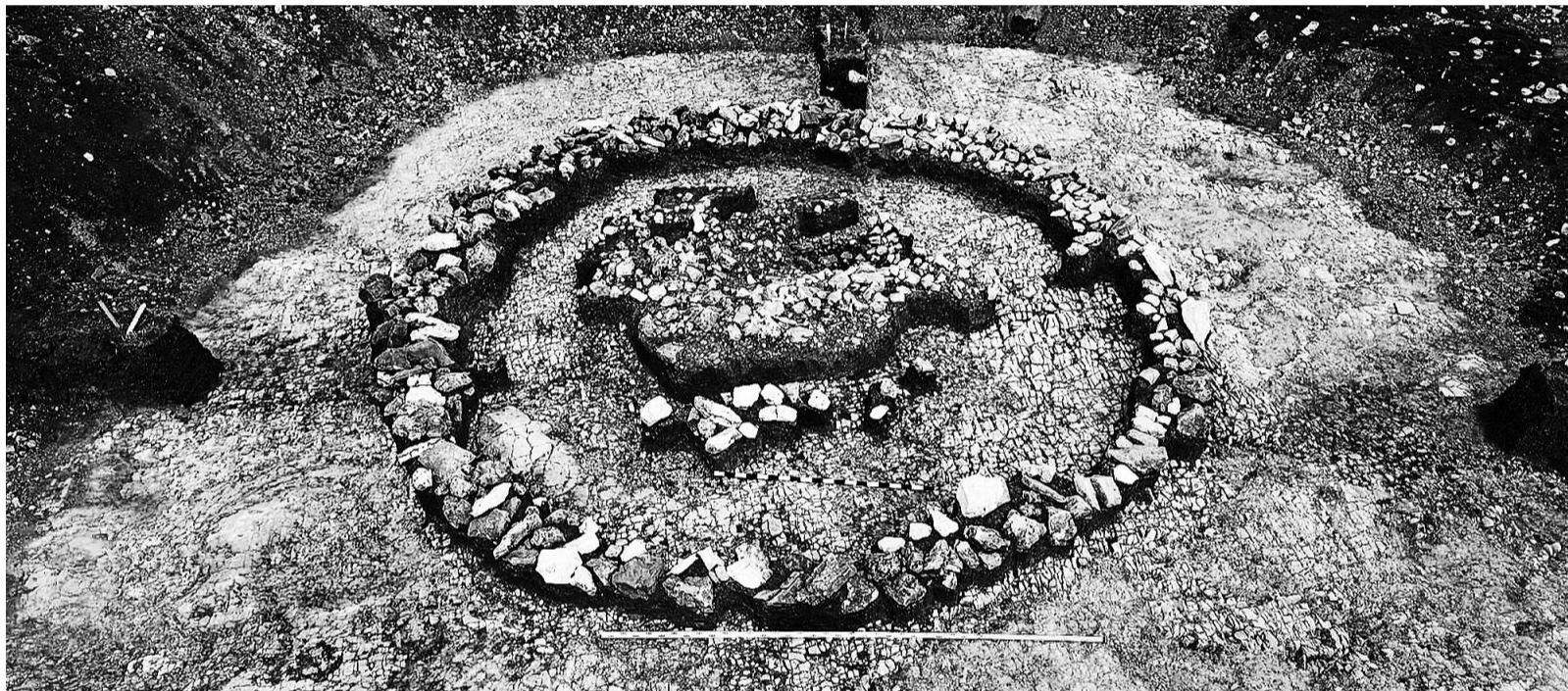
WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклубъохэр



Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээзет

## Тарихъым иухъумаклох



Шышихъэлүм и 15-м археологым и Мафэ Урысыем щыхагъэунэ-  
фыкы. Археологилем иштиагъэкээ адигэхэм ятарихъ, якультурэ нэ-  
мыкі къералыгъохэм зэльашлагъ.



Республикэм иархеологии  
анаах байхэм аацш, тарихъ  
гъэшэгэйон зыпыль экспеди-  
циенхэр тичынаалэ щеклох.

Ильэс зэклэлтийклохэм Адыгэ-  
им чыпіэ зэфэшхъафхэм  
тарихъымкэ мэхъанэ ин зиэ  
пкыыгъо зэмьлээужыгъохэр  
къащычалтыкыгъэх. Ихъыкэ  
цыифхэр зэрэпсэущыгъэхэр,  
агъэфедштыгъэ лэмэ-псымэ-  
хэр, пкыыгъохэр мымаклэу къа-  
гъотижыгъэх.

АР-м и Лъэпкэ музей ина-  
учнэ юфышэ штхъяаэу Тэу  
Аслын археолог цэрыүү, экспе-  
дициице пчыагъэхэм ахэлэ-  
жьагъ, ыэшхъитилүкэ лъэпкэ  
къенир къуугъоингъ. Археологии  
ыкы тарихъ мэхъанэ зиэ чы-  
пилэхэу адигэ чынаалэй итхэр  
аац дэгьюу ешлэх. 1978-рэ ильэ-  
сим къищеэжьагъаау мы сэ-  
нэхъатам рэлажэх.

— Археологилем адигэ лъэп-  
къымкэ мэхъанэ ин ил. Тильэпкэ тхаклээ зэrimышшэштгэ-  
гээм къыхакыкэ къырыкгу-  
гээр зими икъу фэдизэу ышэ-  
рэп, чыгум хэлэ джыри, ар-  
къыхэтэхыгъиш, мэклэ-маклэу  
зэдэгэуулыжызэ, титарихъ инэ-  
клюбъохэр тэушэжых. Адыгэ-  
хэр дунаим итэкухагъаау тэ-  
тихъ, тильэпкэ фэгъэхыгъэхэр  
ахэми анэсын фаг. Тилофшэн  
лъэпкъымкэ мэхъанэ ин ил.  
Ильэс зэклэлтийклохэм гъешэ-  
гэйонэу бэ къэдготыжыгъэр.

(Икэхү я 2-рэ нэклуб. ит.)

## Я 5-рэ слетыр къэблагъэ

Адыгэ Республикаам  
и Лышихъэу Къумпыл  
Мурат ныбжыкіхэр  
игъусэхэу шышихъэ-  
лүм и 18-м къуш-  
хъэу Фышт ыльапэ  
еколоштых.

Мы ильэсүм слетыр ятфэ-  
нэрэу клошт, Урысыем ишьо-  
лырыи 5-мэ къарыкыгъэ нэб-  
гырэ 350-м ехуу аац хэлэ-  
жьэшт.

Адыгэим, Къэбэртэе-Бэль-  
къарым, Къэрэшье-Щэрдже-  
сим, Къалмыкыям, Краснодар  
краим къарыкышт ныбжыкіхэр  
сэнаушыгъэ зыхэлхэр  
Кавказ биосфернэ заповед-  
никым къыхиубытэрэ чыпіэу  
зеклохэм афытегъэпсыхъэгъэ  
шхъэгъэзэйпіэу «Фыштим»,  
гъогушо къызэпаачыныш, нэ-  
сыштых. Ятфэнэрэ слетыр пае  
гъэлжыгъэ программэ агъэ-  
хазырыгъ. Мыц хэлэжэштхэм  
спорт зеклоним, гъэсэнгъэм,  
культурэм япхыгъэ юфхъабзэу  
зэрхъаштхэм ялахъ ахашы-  
хашт, Адыгэим ичыопс дахэ  
зэрагъэлэгъашт, шэнгэгъэу  
ыкы опытэу яэмкэ зэхжээштых,  
нахыжьхэр улчэжжэгъаштых.  
Слетыр ипрограмма  
бэ эзэфшхъафэу къидилыт-  
эрэд. Шыхэм атесхэу къаклу-  
хашт, Фышт имылыльэ чыпіэ  
нэсыштых, ГТО-м ишапхъэхэр  
атыштых, щэбзашэмкэ оштых,  
волейболымкэ, биатлонымкэ  
ыкы нэмькіхэмкэ зэнэкъоку-  
штых. Аац нэфэшхъафэу гъэ-  
сэнгъэм епхыгъэ юфхъабзэ-  
хэри зэштигъаштых, докумен-  
тальнэ ыкы патриотическэ  
фильмхэм яплыштых, лекци-  
хэм ядэштых. Аац нэмькіеу  
слетэу «Фыштим» хэлажьэхэ-  
рэм адигэ джэгоу зэхажэштых  
къыцшышонхэ, Иэнэштэхэм  
яшынкэ мастер-классым ял-  
пэлэсэнгъэгъэ къыщаэхэгъон  
амал ялшт, творческэ юфхъа-  
бзэхэри зэхажэштых.

Слетыр хэлажьэхэрэмкэ  
анаах мэхъанэшко зиэштых  
АР-м и Лышихъэу Къумпыл  
Мурат ныбжыкіхэрээ зэлукэ-  
гээу адигриштых ари. Юфы-  
гээу зыгъэгумэхэхэрэмкэ  
джэулхэр аац аритыжыштых,  
джащ фэдэу къещакло зыфху-  
хэрэ юфхъабзэхэм ептыкіеу  
афыриэмкэ адэгощт.



# Процент 80 фэдизыр хъазыр

Бжыхъэ-кымэфэ уахътэу унэхэр зыщагъэфэбэнхэ фаем псэуплэ-коммунальнэ хызметым епхыгъэ псэуальхэр кызэтемыуцонхэм фэш ильэс къэс гъэмафэм ахэр агъэхъазырых. Мары мы уахътэм Адыгейим имуниципалитетхэр аш ыуж итых.

АР-м пәсөолъашынымкіэ, транспорттымкіэ, пәсөуплә-коммунальнә ықыл гьоуг хызымэтимкіэ и Министерствә иотдел ипащәу Хъымыш Тимур къызэретиуағъэмкіэ, процент 80 фәдизыр хъазыр.

Шапхъэхэм къызэрадэлтыта-  
гъэм тетэу, кымафэр икчи,  
фабэр къатын имышыкIэгъэжь  
зэхъум, муниципальнэ образо-  
вание пэпчь ипсэүпIэ-комму-  
нальнэ хъызмэт епхыгъэ посэу-  
льэхэм язытет ауплъэкугъ,  
ахэм къагъэлъэгъуагъэхэм  
къапкъырыкызэ гъецкIэжын  
лофшIэнэу зэшIуахын фаехэм  
яплан зэхагъэуцуагъ, нэужым  
республикэм зэрэштийтэу щаш-  
щтыр агъэнэфагь.

— Зэкэмкий котельнэ 257-рэ, фабэр къэзытырэ пунктэу 25-рэ, аш икlyapIэу километрэ 302-рэ, гъэстыныхъэ шхъуантIэм иры-  
klyapIэу километрэ мини 3-м  
ехъу, псы къычIэцьпIэу 254-рэ,  
псырыкlyapIэу километрэ 2274-  
рэ, фэтэрыбэу зэхэт унэ 1909-  
рэ, пхъэ кубометрэ 665-рэ ыкly  
шомыкI тонн 275-рэ къихъашт  
бжыхъэ-къимэфэ уахътэм фэд-  
гъэхъазырынэу планым щигльэ-  
нэфэгъягъ. Пстэумкий ахэм сомэ  
миллиони 104-рэ фэдиз апэ-  
лухъашт, — **къыlyагъ Хъымыш**  
**Тимур.**

Шышхъэлүү мазэм и 1-м нэс  
пштэмэ, котельни 180-рэ, фабэр  
къэзытырэ пункт 20, аш иры-  
къялпээ километрэ 225-рэ, псы  
къычэшьцэлэу 215-рэ, псыркъяла-  
пээ километрэ 1945-рэ, пхъэу,  
шомыкъеу ящыкълагъэм ипроцент  
50-р, фэтэрбыэу зэхэт унэхэм  
ащыщэу 1486-р агъэхъазыры-  
гыах.

Чээпүогту мазэм и 1-м нэс муниципальнэ образованихэм йошшиэнхэр ащаухынхэшь, Ростехнадзорым ыуултъекунхэ фай. Аш зыпари щыклагтээ кыхимыгээшүүмэ, унэхэм ягъэфэбэн зэрэфхэзьазырхэр къэзыушыхаатыре тхыльхэр къаритыщтых. Непэ пальхээм адиштэу йошшиэнхэр лъэкцуватэх, игъом аухынным зэкцэри ыүж ит.

Псэүпэ-коммунальн хъыз-  
мэтэм игъэкэжын фытегъэ-  
псыхэгэ шольць программэу  
2023 — 2027-рэ илъэсхэм  
ательятағыэм ипхырыщыни мы-  
гъэ рагъэжьагь. Чынпэхэм яз-  
гэхэшумбгүнкэ Фондым  
ицэлтийгүкэ аш кындыхэлтэй-  
тэй. Ифтихар олонийн энэхүү

гъэ юфшэнхэр зэшүаҳыщтых.  
Хъымыщ Тимур тызэрэцгъэ-  
гъозагъэмкэ. программэм къы-

дыхэлъытаагъеу Адыгэкъалэ фабэм ирыкlyапIэхэм язэблэхүн щырагъэжьаагъ. Ар километри 7-м ехъу, 2024-рэ ильэсүм аухынэу ары программэм зэрэштыгъэнэфагъэр, сомэ миллион 270-рэ пэlyухьашт.

— Адыгэкъаэл мы лъэны-  
къомкэ гумэкъыльохэр зиlehэр  
бэшlaгъэ, — **къыуагъ** ащ. —  
ЧычIэгъымкэ къалэм псэу-  
къылахъэрэр лъэшeu къидэкъу-  
еши, трубехэр ащ хэльы мэ-  
хъух. Ащ ыпкъ къикъю мэулъы-  
их, зэхэтакъох, псыр къатулычи.  
*KlyapIexhэр загъэпсыгъэхэм*  
къыщублагъэу зыпарекъи  
зэблахъугъэхэп. Джы мы про-

Джащ фэдэү мы программэм къыдыхэлтэйтагъэу Мыекъуапэ псы къабзэм икlyapIéу километрэ 27-рэ ыкки псы шоим паекилометри 3 къэкюшт 2024-рээ ильэсым щызэблахъущт. Псы къабзэм ирыкlyapIéхэм сомэм миллион 340-рэ атефэшт, псы шоир зэрыклощым сомэм миллион 60 пэуягъэхъашт. Мыхэм япроектхэр, нэмыхи тхылъеуяшыкlaгъэхэр мы уахьтэм агъэхъязырых, къэкюорэ ильэсым икъихъягъум псэольшын тофшэнхэр рагъэжъэштых.

Фэтэрыбэу зэхэт унхэм ачлэсхэм фабэр, псыр, гъэстыныхуантлэр, электро-



Программэм къыдыхэлъытагъэу Адыгэхъялэ фабэм ирыкIуа-  
ПЭхэм язэблэхъун щырагъэжъагъ. Ар километри 7-м ехъу,  
2024-рэ ильэсүм аухынэу ары программэм зэрэцьгъэнэфагъэр,  
сомэ миллион 270-рэ пэхъашт.

граммэм ишүагъэкэ, «пено-  
лиуретан» зыфалорэм хэшькы-  
гъэу, псэу кыклахъэрэм иягъэ  
римыгъэкынэу, лъэхъяным  
лиштара сеть дэгдүү ялж хүчинт

Псым икlyapIэхэр зызблаба-  
хуухэрэм үүж псэүпIэ-комму-  
нальнэ хъязмэтийн игъекIэжын  
фытегээстыхээгээ программэм  
кыдыхэлтыгаагаа, котельнитиуи  
мы къалэм щагъэкIэжыщ.  
Шэпхъэшүхэм адиштэрэх хъакоу,  
нэмэгдэх оборудованьеу ахэм  
ачлагьэуцоштхэм фабэр зэри-  
щыкIагъэм фэдизэу атлупыщ,  
дые зыпареми агъакIоштад

энергииер икъоу алэкіэхъяным, чынагъэ мыхъуным фытегъэ-псыхъэгъэ программмэм къыды-хэлъытагъэу Красногвардейскэ районымкіэ къуджэу Улапэ иеджаплэрэ икілэлцыкly ыгыы-піэрэ фабэр къязытыре си-стемэр ащағъэкіэжыщт. Жыы хъулье псуюальхээм ачыплекіэ шэпхъэшлүхэм адиштэу, макіеу газыр зыгъэстыре оборудование агъеуцищт. Постэумкы ащ сомэ миллиони 7,8-рэ пэуягъэхъяшт.

Мы программэ дэдэм кындыхэлъята гэе, мыгъэ Красногвардейска район сымалжада

щым епхыгъе фельдшер-мамыку, іэзапіэм ащыц иунашъхъе, фабэм ыкін электричествем ярыкыланпіехэр щызэблахъущтых. Ащ соме миллионре мин 800-рәтефэшт. Ежь сымэджэшыми фабэм ирыкыланпіеу ілехэм ащыц шэу метрэ 40 агъекіэжбышт, аш-

гүштің аға жаңынан тұндырылғанда, оның көзінен шынайы қызыл түс пішіндеңдік болады.

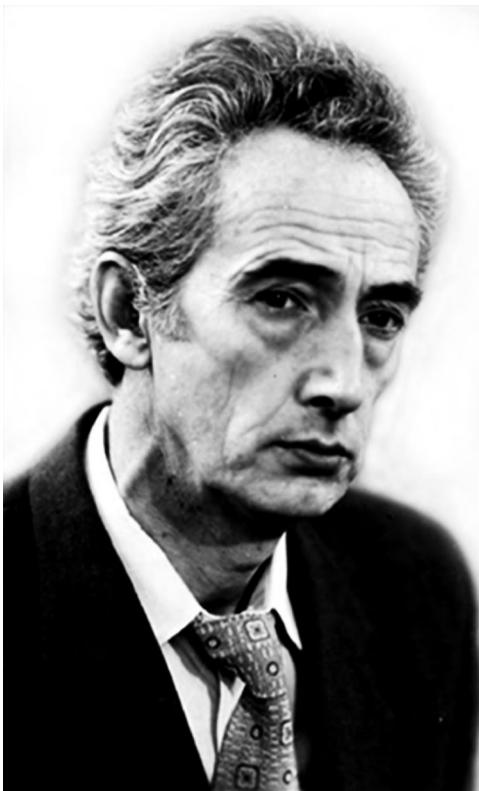
Чыфэхэр «Гъэохуякло» мэхъү. Хъымыш Тимур къызэриуагъэмкээ, мы ильэсэм имэкьюгту мазэ нэс пштэмэ, гъэстыныпхъэ шхуантэмкээ чыфэхэр сомэ миллион 321-м ехъу, электроэнергием ыпкэеу къамытыгъэр сомэ миллиони 102,7-рэ мэхъу. АР-м псэользшынэмкээ, транспортэмкээ, псэуплэ-коммунальне ыкыгы гъогу хъызметэмкээ и Министерствэ иунашьоклэ межведомственне комиссие зэхащагь. Газым, электроэнергием, псым, фабэм апкэ ильюм къэугоигъэ хъуным ар фэгъэзагь. Ашт хэбзэухъумэ-кло къулыкъухэм, псэуплэ инспекцием, уасэхэмрэ тарифхэмрэкээ АР-м и Гъэлорышланлэ, экономикэ хэхъоныгъэмкээ ыкыгы сатыумкээ Министерствэм ялты-клохэр хагъехъягъэх.

— Хъызмэтшаплэхэр бжы-  
хъэ-къымэф уахътэм фэгъэхъа-  
зырыгъэнхэмкэ чыифхэм яягъэ  
къэкло. Ахъцэр икъоу алекъэль-  
мэ, ювшэнэу ицыклиагъэр хэ-  
зыгъэ имылэу арашылпэшт.  
Хъызмэтшаплэ цыкъуухэр ары  
анахьыбэу гумэкъыгъо хафэ-  
хэрэр. Сыда пюмэ, ахэм амалэу  
ялэр нахь мак!, предприятие  
инхэм къызхагъэкъын iezпэчэл-  
гъянэ алекъэль, — **къыуагъ**  
**Хъымыш Тимур.**

Псэүлэ-коммунальнэ хызыг-  
мэтын ерхыгъэ ювшэнэ у  
республикэм щызешуахырээр  
зэкіе фабэр, псы къабзэр, гъэ-  
стыныхъэ шхуантээр, электро-  
энергиер унэхэм икью алэ-  
кіехъанхэм, цыфхэм іэрыфэгъу  
щылакіе ялэным фытеяэпсыхъа-  
гъэх. Ахэр мыгужъонхэм пае  
гъэстыныхъэ шхуантээм, псым,  
электроэнергием, фабэм, нэ-  
мыкі псэүлэ-коммунальнэ фэло-  
фашхэм алкіе игъом ттыныр  
закіами тилшъарыль

**Дэгүүчүүлэгч  
ХҮҮТ НЭФСЭТ.**

*Сурэхэр: псэольшынымкэ  
Министерствар*



«АМ»-ийн хөтөлбөрийн цэс

Пчыххэзэхахьэм Кьюекъо Налбый иусэхэм кыщяджагъях, итворчествэ уасе фашшэу агъельпээрэ гукъэкъижхэмкэ зэдэгогаагъях, КъТРК-у «Адыгемим» ихъарзынэш щыш фильмэу Налбый псаузэ тырахыгъэм щеллыгъях.

Мэшфешу Нэдждэт Хасэм ыцлээтийн эхахьэм гүшүйэр щыратыгъ ыкы азэ къэгүшүйаг.

— Сидигуя бджыре тхылтым, усэм узигъатхъэрэ, узывзэклилхъэрэ? Сэ зэрэсшошырэмкэ, тхаклом иеплъыкэрэ о иусплъыкэрэ зэтэфэ зыхыкэ ары. Угу кьеоми, убзэ кымыыхырэр нахь зэгъэфагъеу нахь дахэу, нахь уригъетупшигъеу къеуагъе зыхыкэ. Узъэгумэкъирэ, узсыздзэрэ лъэлгэе йофынхъор зэшшохыгъян зэрийтэкишт гъогупхэр зууигъэлтэгъукэ. Гу зыльмынгъээр горэм гу зыльмынгъатэкэ. Иусплъыкэ нахь тырыуигъэубытэу узигъетупшигъокэ...

Кьюекъо Налбый и «Къушхъэ ябгэ» щыш мы пычыгъуитури джащ фэдэу къытгэшшагъ, уз илэп, илэгүи къезэшшагъ, ичыгүи къытгэшшагъ. Ау итыгъе ештэжжы, чыгхэри псыххохэри ештэжжых. Ахэм ягъусэу зыкосэжкыкэ, макъэр пкыгъо постэум зэрхэхуласэу илэжкыгъэрэ зыдэлэжкагъэмээ зы хээпшэгъуу макъеу зызэххажхъехкэ; лээж къэлъыкъомэ аэбжъенакъэмэ сэпацэр къыдарэхыри ашт губгъо харэшкыкъиж. Псыххохо зэ хъужынгъэстм пкынэлтэпс гъуваткэр къежжапэ фарэш. Анбэзыц арагъэтэйхээр мээзир квартэгъэ. Хъэпшэгъуу къинхэр жы къабзэ охъужыгъе ержэх. Гуузымрэ хъопсэ пкынчъэрэ гүшүйэ ахаршык. Пкынхыр нэфаплэ зэрэмхынхуутыр къагурыомэ, янэфаплэ пкынх шагъо къыкъэлъыкъон. Гу нэшхүхэр агъегумэ къащытеохтхэш, тэрээзу аргэгэадоххэри, хантайэрко къакъэм, хъэлэц-къоцэ гъоргым, сабым итгэб-щыр, пхэшхъехкэ зэетеум, шьоф пцланэм, къамыл дорэшшэу, орыжкын щыгъугъэм орэд къыхархэх.

(...) Зы тэйкю макошь, къытедзэжжы...

«Анахь чыпэлтэгэу Адыгэ чыгум илэм. Мэзагъо щытэйсигъ. Зиплыххажхынэу арэп, тыгъэм игупапльэ зишыгъ. Джы зэжжэжкырэ закъор — мэфэнэкъо гъогукэ пэчжкыгъеу хытшъом скултэгээхээр ар.

А клаэр дунаим къызэрэтеххуагъэр ёштэштэгъ, лээпкэ псаум чылэххакъе фэххун зыльэкъишт куаччээр гъэретрэ ашт хэл.

Ар гу чыжжакъе къышшагъ, ау зыгүи, зиакъали нэшшу хъугъэр сидэуштэу къыгъэпплъэжжынта? Тхэшхом зими зэктэ рилорэп, къытэркылоштэй ёштэми, мизэгъегум иоф къытхилхъагъэр. Адэ, а къэлэцкыуми адыгэ чыгур ыбгынэм?

Тинасынти, къыбгынаагъэр. ыбгынаагъэр, мары непэ тызэхэс, тызэхэт. Тихэку

# ИТХЫГЪЭХЭР

Адыгэ тхаклоу, усаклоу, драматургэу ыкы публицистэу, АР-м искуствэхэмкэ изаслуженэ йофынхъоу, УФ-м и Къэралыгъо премие илауреатэу Кьюекъо Налбый кызынхъуугъэр ильэс 85-рэ зэрэххуугъэм фэгъэхыгъеу Адыгэ Хасэмрэ «Адыгэ макъэмрэ» зэгъүсэхэу хъаклэш джырэблагъэ зэхащэгъаг. Усаклом ишъхъэгъусэу Кьюекъо Жаннэрэ ыкъоу Лауркъанрэ ашт хэлэжжагъех.



«Тхамыкээр зимиэр арэп, иэр зышомакээр ары». Джащ фэдэ гүшүэ щэриохэр кылощтыгъэх. Тильэпкэ цыкыу нахь мышшими, адигэ литературэмкэ тыбай. Клэрэцэ Темботкэ къебгъэжжэнэш, укылтыкыуатээз бэ зигугуу къэпшынэу зытефэрэр. Арэу щитми, зыгорэ нахь шуу ольэгъуба, зыгорэ нахь гум къенэба? Ахэм ашт Кьюекъо Налбый.

Къэтэгжээжжы, тилэпкэ тыкъыхэхжы, тызэртэххуагъэм итхамыкэлэгээ лъэпкэ куаччэу къэтэштэжж. Нэдждэт ежь анахь шхъаэу Налбый итворчествэ хильхъохэр джащ фэдэу къыхигъэштэгъ.

Кьюекъо Асфар Налбый фэгъэхыгъэ гукъэкъижхэмкэ игуапэу къызэххажхъэхэм къадэгожагъ.

— Зэш ишитдум тыгүшүэшт тлоу тызыуцукэ Тибет, Самати, Индием танэснэштэгъ — дунаим тырыгүшүэ зыхуукэ тилэпшынштэгъ. Сэ синаасын къыхигъэштэгъ бзэу сүлтээр нахь сүүкъэзэнхынкэ Еутых Аскэр, Ишынэн Хъазэрт, тиунэкъоштэу Кьюекъо Налбый, Кошбэе Пшымафе къызэрээдэлэжжагъэхэр. Налбый итгүшүэ акыл куу хэлээу, бэмэ анэсэу, бэмэ уаригъетупшигъсэу, гу лъынгъятуу щытыгъ. Фэдэ цыфхэр лъэпкын зэрэхтэгъэхэр, ахэм ауж къеншхо къызэрэтфенагъэр насыпигъ. Ар лэпкын ибанигъ.

Налбый итхыгъеу «Абдзахэмэ ян» зыфиорэм КъТРК-у «Адыгэим» иофынхъоу, Лъэпкэ театрэм иартистхэр дэлжэхэх, тхыгъэм ителеверсие щыэ зэрэххуугъэм, ар хъарзынэшм къыхэнагаагъ, лъэпкынхын мэхъанэшо зиэ нэшанхэм лыгъэм, ны шуульэгъум, ны куаччээн яшыснэхтэгъ ардигэхэм ятархихъ мафхэм телевиденимкэ ар къызэрэгъэлхъорэм къытегжжагъэх телевидением ирежиссерэу Гъазие Бирдамхъанрэ Лъэпкэ театрэм иартисткэу Уджхын Марнэтрэ. Марнэт ежь шхъэкъэ зыдэлжжээрэ къэлэцкыкү купэу «Щыгъыжжыем» хэт къэлэцкыкүхэм Налбый иусэхэр гуригъошоу, зэгъэштэгъошоу зэрафэххуагъэр къытогтагъ.

Сыкъикыгъагъа?! Ежь ар ыштэхэнэп сшошызэ, «11-м щышуу 7-р сэштэ» зөлм сигъэгушуагъ. Етлани иоф дэвшэхжы къэгъэльзэйоним нахь кызырекрекунэу тштэжжыгъагъ. Иоф дэвшэнкэ цыгъху «Шъэжжыемрэ цэлунэжжыимрэ», «Рыу, сибэш!» Камерна театрэм щагъацуу гэхэу тирепертуар хэтих. Самарскэ ыкы Московскэ хэкум къыщыдгъэлгъуагъэх.

Кьюекъо Налбый иусэу «Сиадыгабз» зыфиорэм къеджээ Нэхэе Тэмэрэ телевидением зытот лъэхъаным тхаклом дишшыгъэ зэдэгүшүэгъур ылъапсэу ыгъэхэзьырыгъэгъэ къэтынэ, ыпэкэ къызэрэшшыгъуагъэхэр епльыгъэх. Ежь Тэмэрэ Налбый ишынэгъэ зэрэхтэгъэм, ашт зыдэлжжэгъэ ухахтэм зэрэзэрихъокыгъэм, шэнэм ипсхъянхи, дунаим фиширэ епльыкхэмкэ ашт щыснэхтэгъэ зэрэфхэгъэхэм къатагуулагъ.

Ныжжыкэ Налбый лъэшэу афэсакынштэгъ. Ар сэргээ щыснэхтэгъэхэр хуугъагъ. Дахэу кылпэгъокынштэгъ, гүшүэ дыскэ, мэкээ ютгыгъэхэр джы есэгъаджэх. Налбый сициснэхтэгъ, ягүшүэ, яеплъыкэ мытэрээми, зэкяязгъэхжагъыгъ. Налбый зэриоштэгъэм фэдэу, «адэ тыкъыгъетупшигъсэба» ясэо. Гъеснэпхэхыдээ кысфемиджэу сигъэсагъ, щынэгъэхэм сицыхитупшигъагъ Налбый. Цыфхым идунаетэтийкэ тырыгүшүээ, Налбый зэ кыыогъагъ: «Тхамыкээр зимиэр арэп, иэр зышомакээр ары». Джащ фэдэ гүшүэ щэриохэр къытогтагъэх. Тильэпкэ цыкыу нахь мышшими, адигэ литературэмкэ тыбай. Клэрэцэ Темботкэ къебгъэжжэнэш, укылтыкыуатээз бэ зигугуу къэпшынэу зытефэрэр. Арэу щитми, зыгорэ нахь шуу ольэгъуба, зыгорэ нахь гум къенэба? Ахэм ашт Кьюекъо Налбый.

Джащ фэдэу къыраотыкынштэгъэхэм ахэпхъагъэхэу Лъэпкэ театрэм иартисткэу Тхакъохь Мэр-

Тхаклом итворчествэ адигэ пэпч ишынэгъэ чыпшэхшэ зэрэчиубытэрэм ишхъяатэу, ашт епхыгъэ гукъэкъижхэхэр ежжыри зэриэхэр хигъеунэфхыкыгъ. «Къэнэтэхэс чэфхэр» зыфиорэ усэм изакъоми, фэдэ къеуаклээрэ ашт мэхъанэу хильхъэрэмээ зэбгъэкшүнхэм, къыбгурьоним пае ежь Налбый зыфэдэр пшэу, итгүшүэ ылъапсэ зынэсирэ зэхапшэу, угү нэсэу зуэрэштэйн фам къытегжжагъ.

АР-м и Камерна музыкальнэ театрэ Ханэхъу Адам ыцлээ зыхынхэрэм ихудожественэ наштэу Сулейманов Юныс Налбый фэгъэхыгъеу игуапэу къызэххажхъэхэр. Едже гъаклээрэ, Адыгэим къэлжжыгъеу, зышорежиссер шыпкээ, ежь Юныс итгүшүэхэмкэ, Налбый ипъесэ теххыгъеу «Псым ыхынэе ыашхъэр» Лъэпкэ театрэм щагъацуунэу иоф дашшэ зэхъум, гъэтэрэзжжын 11 фэдэз текстынкэ къыхигъэшшыгъагъ. Юныс сэмэркъеу хэлъеу къео: «Налбый иусэхэр гуригъошоу, зэгъэштэгъошоу зэрафэххуагъэр къытогтагъ.



# ЛЪЭПКЪЫМ ЫНАДЭХ

джаанэт (Хыагъеудж Мыхъамэт фэгъехыгъеу). Адыгэ Республика мигимназие икълэеджаклохэу Цурмыт Саусыр («Аргъой шхъаштыхъуж», Шынэнхъо Мурат, Долэ Миланэ («Сымаджэмэр Ӏазэмэр») Къуекъо Налбый итхыгъехм къяджагъех, къэгъельзэхъонхэр къашыгъех.

Къуекъо Налбый итвортчествэ фэгъехыгъеу чыхъэзэхахъехэр Тыркуем щыпсэурэ тильэпкъэгъухэм апае Чэтэо Ибрахимэр Енэмыхъо Мэулидрэ зэрэзэхаштгъигъем ежь Ибрахимэ къите-гущыгъагь. Лъэпкъымкэ, іэкъыбым щыпсэухэрэмкэ мэхъанэншо зинэ юфхъабзэу а дэкъигъохэр зэрэхъугъехэр хигъене-фыкыгъ.

— Къуекъо Налбый адигэ лъэпкъым ианахъ усекъо дэгъоу зэрэштгъигъэр къизгурьонеу хуугъе ыкъи Тыркуем ис тильэпкъэгъухэу тэ тыкъызхэкъигъехэми ядгъешлэн фае түи зэхэтгагь. Сыгу къөорэр псаузэ ар зэрэтымышыгъигъэр ары. Къуекъо Жаннэ, Налбый ишшэшэ нахъижъеу Бэллэ, Тшэшьу Светланэ, Уджыху Мариет, шлэнгъэлжъеу Переныхъо Къутас, ордьиоу Къуйшъекъо Симэ тигъусэхеу гъогу тытхъагь. А чыхъэзэхахъехэр лъэшэу гъашлэхъонеу іэкъыбым щыгъе тильэпкъэгъухэм къашхъугъ. Ежхэри дэгъоу ахэм къахэлажэштгъигъех. Ар эшшохыгъе зэрэхъугъем тыкъигушуягъигъ.

Едьдик Мэмэт Къуекъо Налбый лъэпкъым къихъекъигъе цыиф инеу, сэнаущыгъеу хэлъигъэр бгъашлэхъон фэдиз зэрикъущтгъэр къыкигъигъетхъигъ.

— «Мыщ фэдэ хуугъе-шлагъехэм сакъыдхъугъ, мыщ фэдэ цыифыр сэ спъэгъугъе, сидэгущыгъагь, ар псау зэхъум, игъашлэ сихъэтгъигъ» алоу тызэрыгушкорэ хуугъе-шлагъехэр щыгъи. Аш фэдэу, «синэосагь, синыбджэгъугъ Къуекъо Налбый» cloy, сэр-сэрэу сирэгушко. Джащ фэдэ цыиф сидэпсэугъ ар зыщыпсэугъ лъэхъаным. Типитературэ къытэтыгъ, нэмыхъ гупшиасакъиагь, итхыгъэхэмкэ лъэпкъым иакъыл зэуихыгъ, гъунапкъе имылэу дунаим тыхигъэпплэгъ. Банингъе шхъалэмэ ащищэу итвортчествэ лъэпкъым къифенагь.

Тыгъекъокыпэ лъэпкъхэм яискусствэкъе Къэралыгъо музей и Тэмыр-Кавказ къутамэ ипащэу Шьэуапцэкъо Аминэт ямузей юф щызышлэрэ Налбый ишхъэгъусэу Къуекъо Жаннэ тхаклом итвортчествэ лъыкъотэнымкэ юфышко зэрэшшуихырэм, аш ифэшшэ мэхъанэншээрэтирырэм игугуу къышыгъ. Налбый унэгъо дахэу къыкъенгъэм — ишшэшьитли, ыкъи насыпышо хуунхэу, ахэм яхъяр Жаннэ къильзэгъижъинеу фиуагъ. Лауркан къызищэрэм джэгур музей зэрэшчиригъашшытимкэ къигъэгугъагъех. Къуекъо ларакъор лъыкъотэнэу, ар къызэдэлтэгъунеу пстэуми къафиуагъ.

Журналистэу Тшэшьу Светланэ Налбый Тыркуем щыфызэхаштгъигъе чыхъэзэхахъехэм язещаклоу щытгъигъ. А ухътэм зэкъэмэ ианахъ шлгъашлэхъон хуугъагъеу зигугуу къышыгъагъ Къуекъо Налбый иусхэм іэкъыбым щыгъе тильэпкъэгъухэр дэгъоу ашыгъуазхэу, езбэрэу, къихъемыукоу къэзышлэрэ къизэрхэ-къыщтгъагъех ары. Ежь Светэ адигэ усэр шлу езыгъэлэгъугъагъ Къуекъо Налбыеу къыиуагъ. «Адыгэим иус» зыфилорэ проектэу телевидениемкэ зэхищэгъагъем Налбый иусэу «Къакло садэж» зыфилорэм ежь къызэрэшдэжагъэр къылотагъ. Хыакъэштим къеклонлахъехэм гуапэ ашигъехъоу а усэм Светэ къафеджагъ, агу рихъеу бэрэ іэгу фытеуагъех.

— Синасып къыхъыгъэп Налбый синэосенеу, псаузэ тызэршшагъэп. А ухътэр згъэфедагъэмэ, гъашлэхъонаджи къыкъерисхытгъигъ. Иусэхэр,

итвортчествэ сэгъэлъаплэх, сикласэх, лъэпкъымкэ ахэр осэнчъэх.

Усаклоу Дзыбэ Саниет Къуекъо Налбый йукъэнэу зэрэхъугъэм, ар гукъэкихъ нэфынену ишциэнхъигъе къызэрэхэнагъэм къите-гущыгъагь.

— Налбый дэжь сывчахъэм непэ сэш пае юфышлэх къэкъуагъэм фэдэу си-гу къыдищягъ, си-гэгушуагъ. Сэ чылэм си-къики си-къекъигъагь аш дэжьтэм. Ежхэри си-шэштгъигъэп. «Сипшашь» ылозэ къызэдэгущыгъагь. Аши къарыу къыситыгъ,

си-гэштинаагъэп, си-гэукията-гъэп, емыхъ горэ зыфысигъэлэгъужыгъэп. «Тхама-мафэ къыосэты, сэри къысэт, — ыуагъ, — уиусэхэм сяджэнэшь, етланэ тигущыгъэшт». Си-хъатныкъо фэдизрэ къызэдэгущыгъагь, тхыль горэхэр къыси-гэлэгъугъэх. Си-къычилэкъыжыи сегупши-сагь: «Е-о-ой, сэ схыгъэхэр шлолофеу Налбый еджэнэшь, зэхифынха..» Си-мыхъожынену апэ сегупши сэгъагь. Къарыу къызэфэзгъотыжыи, тхъама-мафэ зыткэлм, а мэфэ дэдэм си-зээком, къэтэджи, къыспэгъокъыгъ. «Мы птхыгъэр сапашхъэ ильэу си-зэштгъысыр оль-эгъуа?» — ыуагъ. Си-дэштэу етланэ уи-фытын а цыфым?! Сэркэ ар остыгъэ нэфэу сале къифагъэу сэлтэйтэ.

Журналистэу Хыакъэмэ Сусанэ ежь анахъ шлолъаплэу Налбый епхыгъэу зи-гуу-къышыгъэр ятэу Бээй Нурбий тхаклор зыфытхэгъэ тхыльэу яунэ къинаагъэр ары.

— Си-цылкъом Къуекъо Налбый и-гущыгъэхэм сахэтэу си-къэхъугъ. Щылэ мазэм и 13-р (Ижыре Ильэс-ыкъэр) дэгъоу си-гу къэкъыжыи. Ар е Хъут Шамсудин дэжь щырахъытгъигъе тадэжь щы-зэштгъигъэх. Къуекъо Налбый ахэм ахахъэштгъигъ. Шхы макъэр тадэжь къы-дэлкъиу тяя, Къуекъо Налбый, Хъут Шамсудин, Лъэпцэрыш Хъалид, Бэрэ-тэрэ Хъамид, Шашлэ Казбек зэхэс-ытгъигъэх. Лъэхъан горэми зэплюгъагь. Ау ар сабынгъо юшлугъэу, гукъэкихъ лъаплэу къытфэнагъ, сэ сизакъоп, адигэ унагъохэу сабыхъэр зэрысхэу аш фэдэ зэлукъэгъухэр зыщихъу-штгъигъэхэм. Налбый ынэ тыкъэтигъигъ, ежьми сабийхэм афикун икъэлэмыпэ а ухътэм къычилэтигъигъ. Налбый цыиф хыалэмэтигъигъ, итвортчестви бэмэ уарегъэгушысэ. Сыгу рихъирэмэ ашыгъ иусэу «Мэчэрэгъу чыгур, мэчэрэгъу...» зыфилорэр. Аш идкэр-пэджехъ фэдэу сэри зыгорэ стхынену хуугъагъигъ. Щысэ зытырыу-игъэхэу Налбый итвортчествэ гъашлэхъон дэд. Теджэ, тыкъирэпллы, къэтэдже-къыжыи. Лъэпкъым иакъыл зэгъеуугъэ исатырэ пэпчь хэолъягъо.

Тхаклоу, журналистэу Матыжъ Аминэт Налбый иусхэмэу ежь нахъ шлгъашлэхъонеу къыхъигъэштэхэрэм хыакъэштим къышдяжагъ, тхаклом цыифыгъе нэшанеу хэлъигъэхэр ыгъэлъаплэу ягугъу къышыгъигъ.

— Цыифыр, сид фэдизэу ежь лъагэгъ щытми, къыготым, аш ышэрэм дахэу къите-гущыгъиэн зильэкъыкъе, ыгу ины,



акъыл ил. «Налбый, Бэрэ-тэрэ Хъамидэ укытегущыгъиэнэу си-фай» зесэлом, «Боу си-къытегущыгъиэнэу ыуу, бэ дахэу фиуагъэр, ау зы гүшүэхъигъэ си-гу къинэжьыгъ. Урысыбз къэтэнээр зэрэшшытгъигъэр, арти, урысыбзэкъ къи-уагъ: «Это наш учитель». У Налбыеу ар къэплон зыхъукэ осэшхо ил, аш фэдэу емьплытгъигъэмэ, ыгу имылъигъэмэ, фиоштгъигъэп, ар си-гу къинаагъ.

Къэхъум тхаклом итхилхэр хыакъэштим изэхэштаклохэу «Адыгэ ма-къэмэрэ» Адыгэ Хасэмэр Къуекъо Жаннэ къаритгъэх. Хыакъэштим изэхэштаклохэм зэрафэра-зэхэр Къуекъо Асфари хигъэ-нэфыкъыгъ. Матыжъ Аминэт къызэриуагъэу, шхъадж ежь и Налбый хыакъэштим и-гущыгъи-штгъигъуагъ. Пчыхъэзэхахъэр гуфаба-гъэхэлъэу ыуагъэ. Лъэпкъым итхэлкэ инеу Къуекъо Налбый сау-гэц фэгъэу-цугъенэир, ыцэ зыхъирэ урам Мье-куапэ ёшыгъэнэфэгъэнэир иго шыпкъеу зэрэштгъигъэр хыакъэштим хэлжэхъэхэм зэдаштагъ.

**ТЭУ Замир.**  
Сурэтхэр авторым иех.



# Абхазым ишхъафитныгъэ фэбэнагъэх



Шыаукъо Заур.

Абхазым ишхъафитныгъэ гуфаклоу хэлэжъагъэхэм непэ, шышхъэум и 15-м, я Маф. 1992-рэ — 1993-рэ ильэсхэм Абхазым щыкъогъэ заом Адыгейим икыгъэу нэбгырэ 200 фэдиз хэлэжьагъ.

Ахэм ашыщэу нэбгырибгүумэ кьош республикэм ишхъафитныгъэ пае алсэ атыгъ, ахэм ацлэхэр Абхазым итарихь дышэхэ харьфхэмкэ хэтхагъэхуягъ: Хуудэ Адам, Шэуджэн Мурат, Мыкло Аслын, Сергей Диколенкэр, Сергея Крыниныр, Бардо Рэмзэн, Хъабэхъу Рустем, Нэхэе Казбек, Хъаткъо Алихъан. Адыгейим игуфэко дээклол 33-мэ къэралыгъо тынхэр къафагъэшьошагъэх. Ахэм ашыщэу Леон иорден нэбгырэ 13-мэ, нэбгырэ 19-мэ «За отвагу» зыфиорэ бгъэхалхъэр къаратыгъ. Гумистинскэ фронтын щыфхэмкэ Хуудэ Адам Абхазым и Лыххъужыцээр фагъэшьошагъ. Къызыщыхъугъэхуягъэхэдээлээр зыцэ къылохъэрээр зэкэ дэгъо зэрэшэхэрээр хэсэгъэунэфыкы. — Джаш фэдэу куп зээфэшхъафхэр яччагъэктэ зыими юмыгъэунэфыгъапхэу (апэ нэбгырэ 300 фэдиз хууштыгъэх, аулаш зыфимыкъугъэхэм арагъээжэжыгъагъ) ахмаз чынальэм ичилгээ зэфэшхъафхэм

тасыззэуагъ, зэпэуцуо ашыкъулагъэхэм тахэлэжъэнэу хуугъэ. Адыгэ ротэм хэтыгъэхэм зыгорхэр хэкъыщтыгъэх, зыгорхэр къыхахъэштыгъэх, ау зэмыхъо-кырэ купкыл нэбгырэ 30 хэтыгъ. Ахэм такырыллызыз, юлыгъэтуу къытфэхуухээз ткъошхэм яшхъафитныгъэ тыфэбенагъ. Зы лэпкъеу тызэрэштыр къыдгуруюштыгъ. Абхаз кла-лэхэм ахтыгъэх Мыккуба, Къоца-ба зыльэкъуацэхэр. Мыкло Аслынэу Абхазым щыфхэгъэхэр, Къоц зыльэкъоцэ адыгэутийхэр зы лапсэ къызэрэтеки-гъэхэр гъэнэфагъэ. «Адыгэмахъэм» юлажъэрэ Ацуумыжъ Хильим джащ фэдэу Абхазым ишхъафитныгъэ фэбэнагъэхэм ашыщ. Сихъарзынэц къыхэсхыгъэ сурэтхэм ар арыт».

Къушхъэх лэпкъхэм я Конфедерации юцэктэ адыгэ ротэр ахмаз заом хэлэжьагъ. Джаш фэдэу Къэбэртэе-Бэлхъярим къикъыгъэ батальонитурэ разведротэрэ, Къэрэшэ-Щэрджээдэй ишхъафитныгъэхэм нэбгырэ 25-рэ зэхъум, «Теклоныгъэм пае» зыфиорэ бгъэхалхъэр агъэнэфагъэр зэкэ дээклолиэу аш хэлэжьагъэхэм къаратыгъ. Гъэ къес Ионигъом и 30-м Теклоныгъэм юкъи шхъафитныгъэм ямафэ Абхазым юхъагъэунэфыкы.

Гуфаклоу ткъош чынальэм ишхъафитныгъэ фэбэнагъэхэм ашыщ Шыаукъо Заур. Нэбгыри 100 хуухэу 1992-рэ ильэсийм ишхъафитныгъэхэм мазэ къушхъэх го-хүхэмкэ ахэр Абхазым юхъагъэх, Гудаутэ еклонлагъэх. А уахтэм Заур Адыгэ къэралыгъо университетын тарихъымкэ ифакультет истудентыгъ. Деджэштыгъэхэдээлэхэм ашыщэу



А. Йашвили.

сум къикъыгъэ купым абээз дээклолхэри ахэтэу ахмаз хэм акоууцагъэх. Ильэсийм ехъурэ къогъэ заом лыгъэшланлэ адыгэ кла-лэхэм афхэхъу.

«Зэпэуцуу гъэшынкъуултуу зэшүнхэм пае къушхъэх лэпкъхэм я Конфедерации иулаштыгъэ купхэр Абхазым къыращыжынхэу зэдаштэгъагъ. Ионигъом и 2-м, 1992-рэ ильэсийм Абхазым къыращыжыгъэ дээклолхэм сэри сахэтыгъ, — къапедэжы Шыаукъо Заур игукуз-къыжхэм. — Еджэным пысыублэжы, бжыхъэр, къымафэр юкъи гъатхэр джащ фэдэу исхыгъ. Гъэмафэм адыгэ ротэм сихъэхажыгъ юкъи ишхъафитныгъэ бандэ ахмаз къоххэм тыргъусэу пытыбублэжыгъ. Ионигъом и 27-м, 1993-рэ ильэсийм Сихъарзын шхъафитныгъэ. Мэфишырэ къогъэ зэпэуцум теклоныгъэр къоххэм фэхъу. Къалэм тыкъыздахъэм, такыкъ 40 фэдизэр зэпэмыюу ошъогум дэоягъэх, цыфхэр гушом зэрихъэштыгъэх. Мэфишытешэ нэүж, Ионигъом и 30-м, Абхазым заом щаухыгъ. Конфедерацием идээхэр, ахмазыдээри ягъисэу, Грузиум игнуу-напкъэ къеклонлагъэх. А уахтэм икъу дэдэу къыдгуруюштыгъэп шхъафит къэралыгъом ляпсэ зэрэштшыгъэр, ткъош ахмазхэм къэралыгъом гъэпсыкъэ шхъафит къазерафыдэтхыгъэр».

Шыаукъо Заур зэрэхигъэунэфыкыгъэмэ, заом мэкюфэ Адыгейим иэпэйгэтуу тидээклолхэм ренэу зэхашштыгъ. Гуманитар иэпэйгэтуу, гъомылапхъэхэр, дээклол шууашэхэр чэзыу-чэзыуу республикэм къыкъыгъэх.

«Президентэу а уахтэм тэтигъэ Джаарым Аслын, Адыгэ Хасэм нахыжъэу хэтыгъэхэр, Шхъэлэхъо Абу, нэмийкхэм анаэ къыттэгъигъ. Хэсэл лыкъохэр дээклолхэм къафаклохэу къыхэкъыгъ. Къызэрэктъохъэр

ренэу зэхэтшыгъ», — elo Шыаукъо Заур. А уахтэм аш ильэс 22-рэ нылэп ыныбжыгъэр, ау ежьири, еж фэдэу игусагъэхэми лыгъэшхо зэрхъагъ. 1996-рэ ильэсийм Хъотко Казбекэр Шыаукъо Заур «За отвагу» зыфиорэ бгъэхалхъэр Абхаз Республиком къафигъэшьошагъ, лыгъэтуу зэрхъагъэм ишхъатэу ар хуугъэ.

Гущынэу же мы тхыгъэм фэхъуцтыр юлынэгъэр заом нахыи нахь зэрэлэшым ишхъат. Абхазым заом зыщаухым, Шыаукъо Заур нысэе кыриши Адыгейим къэклюжыгъ. Ашува Асиэдэ псеогъу къыфхэхъу. Гудаут джэгур щашы, адыгэ чынальэм къызэфхэхъэм бжыхъэхъоежьым ишъэогъо дэсэм нысэр рищэлэгъ. Заурэ Асиэдэрэ пшэшьитурэ зы кла-лэхэм зэдаплугъ, пхьорэльф цыкъуултуу я. Унэгъо зэкүүжье дахэу мэсэх.

Ионигъом и 30-м Абхазым заом зыщаухыгъэр ильэс 30 хуухэу. Адыгейим юхъагъэхэр ишхъафитныгъэ фэбэнагъэхэр мэфэкэлофтхъабзэхэм ахэлэхъэхуягъэхэр къоххэм республикэм къоххэм.

**ТЭУ Замир.**  
Сурэтхэр: Шыаукъо Заур ихъарзынэц.

2018-рэ ильэсийм къыщуублагъэу МКТУ-м пилотнэ проектэу «Бережливое правительство» зыцээр ерээцаклэ, ар ашьэрэ еджаплэм ипрограммэу «Фабрика процессов» зыфиорэ ашыгъэхэр ишхъафитныгъэ фэбэнагъэхэр мэфэкэлофтхъабзэхэм ахэлэхъэхуягъэхэр. Проектын илашэр Къэралыгъо корпорациеу «Росатомы» ары, аш МКТУ-м мы льэнэхъохэм хэхъоньгъэхэр зэришыгъэхэр мызэу, мытлоу хигъэунэфыкыгъ.

Университетын икэлэегъаджэхэмэри истудентхэмэри къэралыгъо фондым иошшээн хэлэжъэштых, ахэм волонтер иофтхъабзэхэм ахэлэхъэхуягъэхэр къоххэм республикэм зашагъэчанын гухэль я.

**Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетын ипресс-къулыкъу.**



Ацуумыжъ Хильим.

## Фондым иофишишэхэр рагъэджаагъэх

Къэралыгъо фондэу «Хэгъэгум иухъумаклохэр» зыфиорэ иофишишэхэр Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетын юхъагъэшдэжагъэх, производствэм фэсакыгъэнэм ар фэгъэхъыгъагъ.

Фондым иофишишэхэм афэшхъафэу ашьэрэ еджаплэм юхъагъэхэдэжагъэх социальнэхъумынмкэ юкъи юфшэнэмкэ Гупчэм, юфшэнэр ягъэгъотыгъэнэмкэ Гупчэм, МФЦ-м, Дээ комиссариатын, социальнэхъумынмкэ пенсие ухъумэнхэмкэ Фондхэм, психоневрологическэ диспансерым юкъи юхъагъэхэм хэгъэгъозэжыгъэнхэмкэ медицинэ гупчэм ялъыклохэр. МКТУ-м ифедеральнэ инно-

вационнэ плошадкэу «LeanSkills.lab» зыфиорэ егъэджехэр юхъагъэхэх. Фондым ишшерхэдээлэхэр гъэцэкэгъэнхэм, производствэм фэсакыгъэнэм альянсыкъокэ зэрэзеклонхэх фэхэр ары еджаклохэр юхъагъэшдэжагъэх.

Шыгуу къэддэхъыгъын, Урысаем и Президентэу Владимир Путиным инашшохъокэ фондым зэхажагъ. Хэушхъафыгъыгъэ дээ операцием хэлэжьагъэхэм,

хэкъодагъэхэм яунагъохэм, улзээ атешагъэх эхуугъэхэм арлыкъыгъэхэм ялахъуулхэм иэпилэгътуу ягъэкыгъэнэр ары фондым ишшерхэлтийр. Иэпилэгътуу юхъагъэхэр зэкэ ахэм ягъэгъотыгъэнэм фондым фэлорыши: медицинэ юкъи социальнэ иэпилэгътуу, иэзэгътуу узхэр къафэшэфыгъэнхэр, санаторнэ-курортнэ иэзаплэм гъэклохъэнхэр, ветеранхэр юфшланхэр альгъэхэгъэнхэр ыкъи нэмийкхэр.

ильэс 5-м къыкъоц егъэцаклэ. А уахтэм мыш юхъагъэджаагъэхэдээлэхэр ишхъафитныгъэ фэбэнагъэхэр мэфэкэлофтхъабзэхэм ахэлэхъэхуягъэхэр къоххэм республикэм зашагъэчанын гухэль я. Университетын икэлэегъаджэхэмэри истудентхэмэри къэралыгъо фондым иошшээн хэлэжъэштых, ахэм волонтер иофтхъабзэхэм ахэлэхъэхуягъэхэр къоххэм республикэм зашагъэчанын гухэль я.

**Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетын ипресс-къулыкъу.**

# ЕГЬЭЛЫЕГЬАЩУ ЦЫХЬЭ АФАШЫ

Телефон гъэпцлаклохэм Урысыер зэрээзльаштагъэр непэ анахь гумэкыгьо шыхьаёу щылэхэм ащищ. Ашт кыпкырыкыхээ, УФ-м и Къэралыгъо Думэ гъэпцлагъэ хэлъеу ахьщэхэр айзыыххэрэм цыфхэр ащухумэгъэнхэм фэгъэхыгъэ хэбзэгъяуцугъэ ыштагь.



Цыфым гъэпцлагъэкэ бзэджашлэхэм ахьщэу лахыгъэм банкым кыригъэгээзжынир ары хэбзэгъяуцугъэр зыфэгъэхыгъэр. Зиггуу кышырэр 1999-хэдээ, цыфым ытыгъэр арэл, банкым счетэу щырилээ ригъэлээ бзэджашлэхэм ясчет ригъэхьагъэр ары.

Сбербанкым кызэртигъэмкэ, мазэ къэс тикъэралыгъо щыпсэурэ цыфхэм ясчет иль ахьщэу миллиарди 5-м нэсэу гъэпцлаклохэм аратыгъуки. 2022-рэ ильэсүм сомэ миллиард 14-м ехуу гъэпцлагъэкэ цыфхэм ашига-хыгь.

Зэхьодзаклохэм шыкыяу агъэфедэрэр зэфэшхьафы, хэбзэ фитынгъэхэр аукъохээ, цыфхэм якъэбар шъэфэу гъэпцлаклохэм кызэлгагъахь. Агъэпцэн гүхэлъ ялэу зыфтеохэрэ цыфым бэрэ дэгүүчилэх, банкым кырашыкыгъеу ышлош агъэхь, ахьщэ кылэкхыным фэш ышхьэ «аушье».

Умышлэрэ цыфым цыхъэ фэшшы, банкым кыуитыгъэ картэм иномер нэмыкхэм ялло зэрэмыхъущтым фэгъэхыгъэ къэбарыр хэбзэхуумэко кулыкхуумэхэм цыфхэм ренэу альгээсми, ашт кыгыгъацхэрэл, гъэпцлаклохэм зарагъэгэдэлэ.

АР-м хэгээгүү клоцл оофхэмкэ и Министерстве ипресс-куулыкыу илаашу Гъомлэшк Байзэт кызэрлигъэмкэ, IT-технологиехэр кызифагъэфедхээзэ гъэпцлагъэ зыхэл бзэджашлагъеу зеражхэхэрэм ялчагъэ мы аужыре ильэсүм хэхьгүү.

«Республикэм оперативнэ оофхэм язитет зылк щит нахь мышэм, гумэкыгъо кызхэхэхэрэм ащищ телефон зэлхынгъэр кызифагъэфедээзэ гъэпцлаклохэм зэрхээрэ бзэджашлагъхэм ялчагъэ зыкызэрилтийрэр. Хэгээгүү клоцл оофхэмкэ Министерствэм зэпы-мую мы лъэнхыкмэко пешорыгъэш юфтхабзэхэр ари.

Байзэт кызэрлигъэмкэ, 2023-рэ ильэсүм имээи 6-уу пыкыгъэм гъэпцлагъэ зыхэл бзэджашлэгъэ 431-рэ

зэрхьагъэу агъэунэфыгъ, блэкыгъэ ильэсүм мыш фэдэ иуахтэе егъэпшагъэм, а пчьягъэр процент 15-кэ нахьыб. Мыш фэдэ хъугъэ-шлагъэхэр нахьыбэу зыщаагъэунэфыгъэхэр Мые-куул (хъугъэ-шэгъэ 252-рэ, блэкыгъэ ильэсүм мыш фэдэ иуахтэе а пчьягъэр 216-рэ хъущтагъе), Мые-куул (78-рэ, блэкыгъэ ильэсүм — 32-рэ). Мыльэнхыкмэ Тэххутэмийн районым щагъэунэфыгъэ бзэджашлагъэм кын-шыгъагъ, блэкыгъэ ильэсүм мыш фэдэ иуахтэе хъугъэ-шэгъэ 93-рэ агъэунэфыгъагъэм, мы ильэсүм а пчьягъэр 40 мэхү.

Телефонкэ, Интернеткэ цыфхэр зыгъапцэхэрээр пынкыяу кынхагъэшын зерамыльцырэр ари нахьыбэрэмкэ иофири зэлхыгъэр. АР-м хэгээгүү клоцл оофхэмкэ и Министерствэ чыфэт организации инхэмэр мобильнэ зэлхынгъэм испекалистхэмээ зэзэгтынгъэ тэнэфагъэхэр адишыгъэх.

— Бзэджашлэхэм нэбгырабэ, анахьу нэж-лихъэр, агъапцэх. Цыфхэм ящиинэгъончагъэ къэтухумэныр тишшэрил. Гъэпцлагъэ зыхэл бзэджашлэхэр эзкээ зээлхырэр цыфхэм егъэлгэяшэу бзэджашлэхэм цыхъэ зэр-рафашырэр ари. Мыш фэдэ бзэджашлэхъэр кыхэбгэшьинхэр пынкыяу. Сыда пломэ, гъэпцлагъэ зыэрхагъэгъэ нэуж бзэджашлэхэм зэрэгтэгъэхэе телефон номерхэр чадзыхъах. Ашт кынхээ иофири янахьыбэр зэхагын альгырэл, — кынхагъэ Гъомлэшк Байзэт.

Мылькум епхыгъэ бзэджашлагъэхэм, анахьу гъэпцлагъэ зыхэл шыкыяу ари кызифагъэфедхээзэ цыфхэм ямлыкүү зэрэтигъурэм, обществэмкэ мэхъанэшхо ил. Ахэм афэдэ бзэджашлагъэхэм алэуцужыгъэнымкэ шуягъэ къэзитэу кынхагъэшырэр зэхьодзаклохэм шыкыяу зэфэшхьафыу кызифагъэфедхэхэрэм цыфхэр икью ашыгъэвээзгээнхэр, ашкээ пешорыгъэш юфтхабзэхэр ари.

Гъэпцлагъэ зыхэл шыкыяу агъэфедхэхэрээр едзигъо пчьягъеу зэрээзтэгъэр министерствэм кынхагъяу ари ашкээ щысэхэр кынхагъе. Гүшүйм пае, СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэгээзэжыгъээним фэш картэм ыкыыг бччагъиц хъурэе кодэу тетхагъэр кынхагъен фаяе цыфхэм макъэ рагъэу. СМС шыкыяу бзэджашлэхэм кызифагъэфедхээ, банкым икартау цыфхэм ямлыкүү куучай имызжээу макъэ рагъэу. Кынхагъен фаяе, бзэджашлэхэм нахь кынхагъирэр Сбербанкым икартахэр ари. Мы гумэкыгъор дэ

## Кушъхъэфэчъэ спортыр

# Хагъэунэфыкырэ чыпшэхэр къыдахыгъэх

Кушъхъэфэчъэ спортымкэ Урысыем ичемпионат Владимирскэ хэкум икъалэу Муром щыкыагь.

Шышхъэум и 1-м къышыу-благъэу и 7-м нэс бзылъфыгъэхэм заушетыгь.

Адыгэ Республикаем ихэши-

пыкыгъэ команда хэхэм гъэхъэгъэшүхэр ашыгъэх, хагъэунэфыкырэ чыпшэхэр къыдахыгъэх. Зэнэкъокъум иапэ-

рэ едзыгъо ятонэрэ чыпшэхэр къыдахыгъэх Елизавета Ошурковам. Джаш фэдэу ящэнэрэ хуугъэх Таисия Чуренко-

вамрэ Елизавета Арчибасовамрэ.

Мы мэфэ дэдэхэм ныбжыкылхэм язэнэкъокъухэри разыкъокыгъэх, ильэс 17 — 18 зыныбжыхэр ары зызыу-шэтигъэхэр. Апэрэ уцугъом теклоныгъэх къыщахыгъэх Адыгейим иллыклоу Ангелина Винник. Тиспортсменкэхэм, ахэм ятренерэу А. В. Войновым тафэгушо.

## Футбол

# «Зэкъошныгъэм» итектоныгъ

Футболымкэ Урысыем ипервенствэ иятюнэ-рэ лигэ щешлэрэ командахэм зичэзыу ешлэгъоу ялагъэхэм къадыхэлтыгъэу тифуболистхэр Мыекуапэ щешлагъэх, командау «Динамо Ставрополь» яллагъэх.



«Зэкъошныгъэм» (Мыекуапэ) — «Динамо Ставрополь» (Ставрополь) — 1:0 (0:0).

Ешлэгъур гъэшлэгъонэу кла-гъэ пфэоштэл. Ау тифуболистхэм зэгурлыногъэ азыфагу



ильэу зэрэджэгүгъэхэм ишуагъякэе лэгэаор къэлапчээм да-дзэн альэкыгь ыкли теклоныгъэр къыдахыгъ. Я 76-рэ та��ицкым «Зэкъошныгъэм» икапитанэу Делекъо Аскэр лэгэаор хъагъэм дидзагь.

### Я 5-рэ турым изэфэххысэжсэхэр:

«Рубин» (Ялта) — «СКА» (Ростов-на-Дону) 1:1, «Кубань Холдинг» (ст. Павловскэр) — «Севастополь» (Севастополь) — 7:0, «Зэкъошныгъэм» (Мыекуапэ) — «Динамо

Ставрополь» (Ставрополь) — 1:0.

### Я 5-рэ турым ытууж командахэм очко чьыгъэу разыкъугъэр:

«Кубань Холдинг» — 9, «Зэкъошныгъэм» — 9, «СКА» — 7, «Биолог-Новокубанс» — 7, «Севастополь» — 6 «Рубин» — 5, «Динамо Ставрополь» — 0.

Къыкылэлтыкло ёшлэгъур «Зэкъошныгъэм» Севастополь щирэлэшт, шышхъэум и 19-м чыпшэ командэм дешлэшт.

# Зэрифэшьуашэу хагъэунэфыкыгъ



Физкультурникым и Мафэ зэрифэшьуашэу Мыекуапэ щыхагъэунэфыкыгъ.

Мыш къэшакло фэхъуягъэх физическэ культурэмкэ ыкли спортымкэ Комитетынрэ Адыгэ Республиком и Олимпийскэ советрэ.

Физическэ культурэм ыкли спортым иофишэ анахь дээхүхэм защифэгушгэгээх юфтхъабзэмкэ мы мафэр аублагъ. Аш ытууж «Щылэнгыгъэм ильэбэкүү мини 10» зыфиорэр разыкъокыгъ, республикэм икъэлэ шъхьаэ щыпсэурэ нэбгыри 151-рэ аш хэлжэгъягь.

Джаш фэдэу баскетболымкэ, теннис инымкэ, наархэмкэ, нэмькэ лъэнэкъохэмкэ зэнэкъокъухэр зэхашагъэх. Мэфэкыям къыдыхэлтыгъэх юфтхъабзэмкэ цыфхэм агу къинэжынр ары зэхэшаклохэм пшээриль шъхьаэу ялагъэр ыкли ар къадехь уг.

**Зэхээшагъэр  
ыкли къыдэзыгъэхъэр:**  
АР-м лъэпкэ Йоххэмкэ, Икъыб къэралхэм ачыпсэурэ тильэпкэгъухэм адьырэз эзхыныгъэхмкэ ыкли къэбар жууѓэм иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр:  
385000  
къ. Мыекуапэ,  
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер  
зыдэшыр:**  
385000,  
къ. Мыекуапэ,  
ур. Первомайскэр, 197.

**Телефонхэр:**  
приемнэр:  
52-16-79

Редакцием авторхэм къайхыэр А4-къэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэхмкэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтыр 12-м нахь цыкунуу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкегъэжийхээ.

E-mail: adygvoice@mail.ru

**Зыщашихъятыгъэр:**  
УФ-м хэутын Йоххэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкли зэлтэй Ёсыкыз амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэйорышлап, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

**Зыщыхаутыр:**  
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000,  
къ. Мыекуапэ,  
ур. Пионерскэр, 268

**Зэкъэмкын  
чыгъагъэр  
4150  
Индексхэр  
П 4326  
П 3816  
Зак. 1341**

Хэутынным  
узылжытхэнэу  
щыт уахътэр  
Сыхъатыр  
18.00

Зыщыхаутыр  
уахътэр  
Сыхъатыр 18.00

Редактор  
шъхьаэм  
ипшээрэлхэр  
зыгъэцакээр  
Тэу З. Дз.

Пшъэдэжыж  
зыхъыр  
секретарыр

Жакъэмкын А. З.